

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 238 - 240.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Wyjazd
Marszałka
Piłsudskiego-

Wyjazd Marszałka Piłsudskiego jest żywo omawiany, przyczem pressa kolportuje najróżniejsze pogłoski i domysły o marszrucie i celu podróży. A zatem Marszałek ma odwiedzić Italię a z-resztą, zajmie się "gremi wojennymi", które niejednemu oficerowi sztabu generalnego zatchnęły oddech". Zapowiada się też wizytę Marszałka na ważnej konferencji politycznej w jednej ze stolic europejskich. A może w Genewie, na sesji Ligi Narodów? zapytują niektóre dzienniki.

Podsekretarz
stanu dla
mniejszości.

Notuje też pressa pogłoskę o rzekomenym utworzeniu podsekretarza stanu dla spraw mniejszości, który miałby zostać obsadzony przez jednego z posłów żydowskich dr. Rosmarina.

Położenie
gospodarcze.

Położenie gospodarcze Polski maluje pismo w b. czarnych barwach. Pogarsza się ono stale. Polityczne zapętlone na nie być aktem rozpacz i pozwala na "pomowienie Polski" w zamian za chwilową ulgę. Pokrycie złotego jest zagrożone. Tak przynajmniej twierdzi długi artykuł p.t. "Wie steht die polnische Währung?"-który obiegi całą pressę.

Napreżenie
polityczne.
Opozycja
Ukraińcy.

Również napreżenie polityczne rośnie, jak zapewnis pressa, cytując artykuł "Robotnika" o "piekle Brzeżcia Litewskiego" i donosząc o zdecydowaniu negatywnej postawie opozycji.

Stale też pomieszcza pressa wiadomości z Małopolski Wschodniej. Nacj. "Allerst. Ztg." /Nr. 273 z 21/11/30/ donosi w dłuższym artykule "Mittelalter in Polen" szereg góły szeregu ekspedycyj karnych. Centr. "Allerst. Volkst." /Nr. 268 z 18/11/30/ zamieszcza p.t. "Die amerikanische Journalist berichtet über Ostgalizien, przedruk korespon-

dendy] Forson, z "Washington Star" i "Chicago News". Naoj. "Ortelsbg. Ztg." /Nr. 287 z 8/12/30 zamieszcza w korespondencji z Warszawy p.t. "Terror polski na Ukrainie nie ustał" przedruk z lwowskiego "Nowy czas". Pismo zamieszcza ją pod własną nazwą nagłówkami fotografje ofiar rzekomego terroru polskiego.

Sejm
śląski.

Stętep. "Osterröder Ges. Anz." /Nr. 290 z 10/XII/30/ omawia w korespondencji z Katowic z tegoż dnia /WTB-Draht/nową wojewodę Grażyńskiego na otwarciu sejmiku śląskiego, nie szczędząc ironicznych wykrzykników i pytań. Podkreśla uchwałę sejmiku, domagając się wypuszczenia na wolność poaka Korfentego.

Paderew-
ski.

Różne z Polski.
Centr. "Allerst. Volksblatt" /Nr. 289 z 20/XI/30/ zamieszcza feljeton, poświęcony J.J. Paderewskiemu z powodu jego 70 urodzin z portretem mistrza. Inne pismo zamieszcza badź wzmianki, badź podobizny słynnego polaka, nie mogą się powstrzymać od ironicznych uwag w rodzaju "wielki muzyk-mały polityk". W tym samym zresztą sensie, choć nieco oględniej, pisze i pismo centr. Podkreśla ono zresztą patriotyzm i zasługi Paderewskiego wobec Polski.

Proces
Wejherow-
ski.

Podobnie, jak w poruszonej wyżej sprawie złodziejstwa niemieckiego, schwytego na gorącym uczynku w Sopocie, wykorzystuje prasa niemiecka proces burmistrza Kruczyńskiego i tow. w Wejherowie do celów propagandy antypolskiej. Wszystkie pisma powtarzają z lubością szczegóły przestępstwa szkodliwych, natarczywo się z "polnische Wirtschaft in Heustadt".

Taka sama okazja dała prasie niemieckiej morderstwo podstępne pod Kolnem i Janowem. Pismo pełne jest toniemych opowiadań Kolnem o "polskich" mordercach, "polskich" zbrodniarzach, odwołując się do te określenia przez wszystkie przypadki ze szczególnym naciskiem.

IV Inne państwa.

L i t w a .

O skład
dyrektorjum
Kłajpedy.

Tworzenie dyrektorjatu Kłajpedy śdzie oporne.
Choć Niemcy rozporządzają większością w sejmiku kłajpedzkim, choć sytuacja jest jasna - litwini przewlekają sprawę. Mieszkańcy Kłajpedy są rozczarowani, że oni rząd niemiecki, oni Liga Narodów nie zmusza Litwy do wypełnienia Konwencji Kłajpedzkiej i układu genewskiego. Takie wieści przynosi z Kłajpedy prasa niemiecka.

Szef policji
ustąpił.

Zerazem prez. Reysgys zmusił do ustąpienia dyrektora policji, Riecherts, wybranego na posła, pod pozorem, iż nie można łączyć tych dwóch godności.

Studentzi
niemieccy
przeciw
Litwie.

Prasa donosi o przeciwlitewskiej uchwałie organizacyi studentów-nacjonalistów w Niemczech. Jednocześnie niemal prasa litewska donosi o urzędowym zaprzeczeniu poselstwa niemieckiego w Kownie. Rzesza nie zamierza rezygnacyi z Kłajpedy, a wszelkie pogłoski o tem są pozbawione podstaw. Wywołuje to burzę w prasie niemieckiej. To niemożliwe! - woła völk. "Johanngeb. Ztg." /Nr. 275 z 23/II/30/ Przypuszczamy, że ta werga litewska chce nas wprowadzić w błąd. Trzeba, aby uświadomiono sobie na Litwie, że Niemcy Kłajpedy nigdy nie zapomną!

Nacj. "Allenet. Ztg." /Nr. 280 z 29/II/30/ domaga się "ukończenia gry, którą nieuczciwie Litwa stale wygrywa. Wybieranie stale tej samej większości do sejmiku wskazuje, że "Kłajpeda chce iść nadal drogą kultury i cywilizacyi, a ta droga prowadzi z powrotem do starej ojczy-

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE